

Statut

Spółkowej kasy oszczędności
i pożyczek

w *Stonawie*

Spółki zarejestrowanej z nieograniczoną poręką.

Cieszyn.

Ces. i król. drukarnia nadworna Karola Prochaski.

1895.



Biblioteka
Tadeusza Regera



C.0348641

Statut

Spółkowej kasy oszczędności i pożyczek

w Stonawie

Spółki zarejestrowanej z nieograniczoną poręką.

I. Firma, siedziba i cel.

§ 1. Podpisani zawiązują na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nro 70) spółkę pod firmą: „Spółkowa kasa oszczędności i pożyczek w Stonawie”, spółka zarejestrowana z nieograniczoną poręką.

Siedziba spółki jest Stonawa.

§ 2. Celem spółki jest: starać się o podniesienie bytu członków pod względem moralnym i materyalnym, a mianowicie dostarczać im środków pieniężnych, potrzebnych w gospodarstwie, podawać sposobność do lokowania zaoszczędzonych pieniędzy na procent i popierać zakładanie stowarzyszeń gospodarczych i zarobkowych w okręgu spółki.

II. Członkowie.

§ 3. Przyjmowanie członków. Członkami spółki mogą być własnowolni mieszkańcy gmin

Stonawa

nienależący do innego na solidarnej nieograniczonej rękojmi opartego stowarzyszenia, przyjęci do spółki przez zarząd spółki (§ 15 c. 1.).

Przeciw odmownej decyzji zarządu przysługuje starającym się o przyjęcie prawo odwołania się do rady nadzorczej (§ 24 b. 5) w przeciągu dni 14; rada nadzorcza winna o tem rozstrzygać na swoim najbliższem posiedzeniu.

Członek przyjęty do spółki winien podpisać deklarację, obowiązującą do poddania się obecnym lub prawomocnie zmienionym przepisom statutu, uiścić opłatę wstępną (§. 39) i przynajmniej pierwszą ratę na udział (§ 35).

§ 4. Wystąpienie i wykluczenie ze spółki.

- a) Prawo należenia do spółki ustaje z chwilą
 - 1. dobrowolnego wystąpienia,
 - 2. przesiedlenia się poza obręb okręgu spółki.
 - 3. wykluczenia ze spółki,
 - 4. utraty praw obywatelskich lub własnowolności,
 - 5. śmierci.
- b) Dobrowolne wystąpienie ze spółki dozwolone jest tylko z końcem roku i na podstawie pisemnego oświadczenia, które winno być doręczonem zarządowi najpóźniej do dnia 30. listopada.
- c) Prawo wykluczania ze spółki przysługuje zarządowi.

Od decyzji zarządu wolno wykluczonemu w przeciągu dni 14, licząc od dnia wyroku odwołać się do rady nadzorczej, która w sprawie tej winna na swoim najbliższem posiedzeniu wydać orzeczenie.

Wykluczenie ze spółki powinno nastąpić:

1. jeżeli członek utracił prawo rozporządzania swoim majątkiem (popadł w konkurs lub dostał się pod kuratelę);

2. jeżeli członek wstąpił do innego stowarzyszenia opartego na nieograniczonej poręce;

3. jeżeli członek był kilkakrotnie skarżonym o zwrot otrzymanej z kasy spółkowej pożyczki lub należących się od niej procentów;

4. jeżeli był karany za zbrodnię lub przestępstwo z chciwości popełnione, dopóki prawne następstwa kary nie wygasną. Nadto może nastąpić wykluczenie w razie niedotrzymania statutem przepisanych zobowiązań, zaleganie z wpłatami na udział i utrzymywanie lichwiarskich stosunków.

§ 5. Prawa członków. Członkom przysługuje prawo:

- a) osobistego udziału i głosowania w walnych zebraniach spółki. Prawo to wygasa z dniem, w którym członek zgłosi swoje wystąpienie ze spółki, przesiedli się z okręgu spółki lub zostanie przez zarząd wykluczonym. Każdemu członkowi przysługują tylko jeden głos na walnem zebraniu;
- b) ubiegania się o pożyczkę z funduszków kasy spółkowej o ile takowe starczą i z zachowaniem odnośnych przepisów niniejszego statutu.

§ 6. Obowiązki członków. Członkowie są obowiązani:

- a) w myśl przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych ręczyć wspólnie (solidarnie) całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki wobec osób trzecich;
- b) wpłacić do kasy spółkowej opłatę wstępną (§ 39) i jeden udział, oznaczonej statutem wysokości (§ 35);
- c) przestrzegać ściśle postanowień statutu i uchwał walnego zgromadzenia jako też popierać interesa spółki w każdym kierunku.

III. Organa zawiadowcze.

A. W ogólności.

§ 7. Sprawami spółki zawiadują: a) zarząd b) kasyer, c) rada nadzorcza i d) walne zgromadzenie.

§ 8. Członkowie zarządu i rady nadzorczej sprawują swoje czynności bezpłatnie jako obowiązek honorowy i mogą się domagać jedynie zwrotu poczynionych wydatków pieniężnych.

§ 9. Zarząd, rada nadzorcza i walne zgromadzenie winny z posiedzeń i uchwał swoich prowadzić protokoły, wpisywane do opatrzonych w paginację ksiąg protokolarnych. Protokoły z posiedzeń zarządu i rady nadzorczej podpisują przewodniczący zarządu względnie rady nadzorczej lub ich zastępcy, tudzież jeden z innych członków; protokoły z posiedzeń walnego zgromadzenia przełożony zarządu, przewodniczący rady nadzorczej (względnie ich zastępcy) i protokolista.

B. Zarząd.

§ 10. Skład. Zarząd składa się: z przełożonego, jego zastępcy i trzech innych członków. Członków zarządu wybiera walne zgromadzenie na przeciąg 4 lat. Co 2 lata ustępuje z zarządu dwóch względnie trzech członków, których walne zgromadzenie może ponownie wybrać.

Po upływie pierwszego dwulecia oznacza los członków, mających ustąpić z zarządu.

§ 11. Zawieszenie czynności zarządu i jego członków.

Zarówno pojedynczych członków jak i cały zarząd może rada nadzorcza zawiesić w sprawowaniu funkcji urzędowych z powodu przekroczeń statutów, postanowień walnego zgromadzenia lub rozporządzeń

rady nadzorczej, albo z powodu działania na szkodę spółki. W takim razie winna rada nadzorcza w ciągu 8 dni zwołać walne zgromadzenie dla powzięcia ostatecznej decyzji i ewentualnego przedsięwzięcia nowych wyborów.

§ 12. Zastępstwo i uzupełnienie. W razie dłużej trwających przeszkód w sprawowaniu czynności przez członków zarządu winna rada nadzorcza mianować zastępcę a w razie ustąpienia lub śmierci członka zarządu spowodować dokonanie wyboru uzupełniającego w ciągu najkrótszego czasu przez walne zgromadzenie, które należy zwołać w ciągu ośmiu dni. W ten sposób wybrani członkowie urzędują tylko do końca peryodu urzędowego tych członków, na których miejsce zostali wybrani.

§ 13. Zarejestrowanie i legitymacya. Członkowie każdorazowego zarządu winni być podanymi do sądowego rejestru spółek zarobkowych i gospodarczych z dołączeniem legitymacyi, którą dla pierwszego zarządu stanowi niniejszy statut, dla następnych protokół wyboreczy z walnego zgromadzenia a względnie z posiedzenia rady nadzorczej.

§ 14. Podpis firmy. Firmę spółki przez kogokolwiek napisaną lub wydrukowaną podpisuje przełożony zarządu lub jego zastępcą, tudzież nadto jeden z członków zarządu.

§ 15. Zakres władzy zarządu. a) Zarząd zastępuje spółkę sądownie i pozasądownie w zakresie przez ustawę o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych określonym (§ 18. do ustawy). W procesach, jakoteż wobec pieniężnych instytucyj, z którymi spółka zostaje w stosunku, zastępuje ją przełożony, jego zastępcą lub którykolwiek członek zarządu bez

osobnej legitymacyi, a tylko na podstawie wyborczego protokołu i pisemnego zlecenia zarządu do jego zastąpienia.

b) Zarządowi wolno każdego czasu zażądać zwołania posiedzenia rady nadzorczej jakoteż zwołać walne zgromadzenie.

c) Zarząd jest obowiązany przestrzegać i wykonywać przepisy ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych i statutu spółki, tudzież uchwały walnego zgromadzenia i rozporządzenia rady nadzorczej.

W szczególności zaś do zakresu jego czynności należą:

1. decydować o przyjęciu lub wykluczeniu członka;

2. rozstrzygać o zaciągnięciu przez spółkę pożyczki i przyjmowania wkładek oszczędności w granicach przez walne zgromadzenie określonych;

3. udzielać lub odmawiać członkom pożyczek, czuwać nad ich regularnym zwrotem i nabywać za zezwoleniem rady nadzorczej na rzecz spółki ruchomości lub nieruchomości;

4. wystawiać wszelkie dokumenta, zawierające zobowiązanie spółki (książeczki oszczędności, umowy względem zaciągania pożyczek i t. p.);

5. nadzorować prowadzenie kasowości i rachunkowości i dbać o bezpieczne lokowanie na procent zapasów kasowych;

6. do dnia 1. kwietnia zbadać rachunek roczny i bilans spółki za ubiegły rok i przedłożyć takowe z odpowiednimi wnioskami radzie nadzorczej.

§ 16. Odpowiedzialność. Wszelkich ryzykownych przedsięwzięć winien zarząd troskliwie unikać.

Członkowie zarządu odpowiadają osobiscie i solidarnie za szkody, wynikające z przekroczenia swej kompetencji, przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, jakoteż niniejszego statutu i jego prawomocnie zmienionych postanowień — a cały zarząd jest odpowiedzialnym przed walnem zgromadzeniem za wykonanie postanowień statutu i uchwał walnego zgromadzenia.

§ 17. Obowiązki przełożonego. Jako właściwy kierownik spółki ma przełożony zarządu w szczególności następujące obowiązki:

- a) w myśl przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych dostarcza dotyczącym władzom wykazu członków spółki, zawiadamia je o zmianach w składzie zarządu i o zmianach statutowych, troszczy się o regularne prowadzenie ksiąg spółkowych, wykazów członków i t. p. Stara się o publiczne ogłoszenie w ciągu pierwszych sześć miesięcy roku bilansu spółki za ubiegły rok;
- b) prowadzi korespondencję i przechowuje u siebie pieczęć spółki;
- c) nadzoruje szczegółowo podług instrukcyi prowadzenie rachunkowości i kasowości przez kasyera, wystawia na podstawie powziętych przez zarząd uchwał asygnacye na pobory i wypłaty spółki, uskutecznia zamknięcie rachunków i wspólnie z kasyerem zestawia bilans;
- d) zaprasza na posiedzenie zarządu i walnego zgromadzenia z wyjątkiem wypadków w § 24. i 29. przewidzianych;
- e) na zwyczajnem dorocznem walnem zgromadzeniu, odbywajacem się na wiosnę, składa sprawozdanie o stanie spółki.

§ 18. Posiedzenia i uchwały zarządu. Regularne zwyczajne posiedzenia zarządu odbywają się bez osobnych zaproszeń raz na miesiąc w stale wyznaczonym terminie, dopóki takowego zarząd nie zmieni. Ilekroć zachodzi potrzeba, zwołuje przełożony lub jego zastępca nadzwyczajne posiedzenie zarządu. Obowiązującym jest to uczynić na żądanie co najmniej 2 członków zarządu, albo na żądanie rady nadzorczej.

Do ważności posiedzenia potrzebną jest obecność co najmniej połowy członków zarządu. Uchwały zapadają większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

C. Kasyer.

§ 19. Wybór. Kasowość i rachunkowość spółki prowadzi wybierany przez walne zgromadzenie na przeciąg 4 lat kasyer, który jest zarazem pisarzem spółki. Przysłuża mu prawo każdorazowego ustąpienia ze stanowiska za trzechmiesięcznem wypowiedzeniem.

§ 20. Stosunek do zarządu i rady nadzorczej. Kasyer nie może być członkiem zarządu ani rady nadzorczej, lecz może być wzywany do udziału w posiedzeniach zarządu z głosem doradczym.

§ 21. Obowiązki. Obowiązki kasyera są następujące:

- a) przechowuje gotówkę kasy, papiery wartościowe i akta spółki;
- b) na podstawie przekazów przełożonego zarządu dokonywa wszelkich wypłat i przyjmuje wszelkie wpłaty do kasy spółki;
- c) według otrzymanej instrukcyi prowadzi książki i potrzebne wykazy;

d) po skończonym roku administracyjnym, który jest zarazem rokiem kalendarzowym, zamyka książki i do dnia 1. marca przedkłada zarządowi rachunek roczny i bilans za ubiegły rok;

e) redaguje wszelkie pisma spółki.

§ 22. Odpowiedzialność. Kasyer jest wspólnie z przełożonym zarządu odpowiedzialny za regularne prowadzenie rachunkowości i kasowości i winien złożyć stosowną kaucję lub dostarczyć odpowiednich ręczycieli, gwarantujących zwrot wszelkich przez niego spółce wyrządzonych strat. W razie nienależytego spełniania obowiązków może być kasyer zawieszonym w urzędowaniu przez radę nadzorczą aż do chwili rozstrzygnięcia sprawy przez walne zgromadzenie, które winno być przez radę nadzorczą w 8 dniach zwołanem.

Na wypadek i na czas chwilowych przeszkód w spełnianiu obowiązków przez kasyera rada nadzorcza zamianuje jego zastępcę.

D. R a d a n a d z o r c z a.

§ 23. Skład. Rada nadzorcza składa się z przewodniczącego, jego zastępcy i co najmniej 4 innych członków. Wybór wszystkich członków rady nadzorczej wykonywa na przeciąg trzechletni walne zgromadzenie, które może także podnieść ogólną liczbę członków, jednak zawsze tylko do cyfry przez 3 podzielnej. Co roku ustępuje z rady nadzorczej trzecia część członków, którzy ponownie wybranymi być mogą.

W dwóch pierwszych latach oznacza los członków, z rady nadzorczej ustąpić mających. W razie ustąpienia dobrowolnego, śmierci, lub dłużej trwających przeszkód w sprawowaniu czynności przez

członka, uzupełnia się rada nadzorcza sama, aż do chwili najbliższego walnego zgromadzenia.

§ 24. Obowiązki rady nadzorczej są następujące:

A. W ogólności. Rada nadzorcza nadzoruje zgodnie ze statutem, uchwałami walnego zgromadzenia i swojemi rozporządzeniami prowadzenie interesu spółki. Wolno jest zatem każdego czasu wglądać we wszystkie akta i książki spółki, jakoteż zażądać pokazania gotówki w kasie znajdującej się. Jeżeli zauważy ze strony zarządu i pojedynczych jego członków jakoteż kasyera zaniedbywanie lub przekraczanie ustawy, statutu i instrukcyi, albo narażanie interesów spółki na straty, przysłuża jej prawo użycia wszelkich środków w celu ochrony interesów spółki. Wolno jej przeto cały zarząd i pojedynczych jego członków jako też kasyera zawiesić w urzędowaniu, poczem winna rada nadzorcza bezwłocznie zwołać walne zgromadzenie dla powzięcia ostatecznych decyzji. Jeżeli chodzi o powzięcie uchwał dotyczących zarządu lub jego członków, wstępuje przewodniczący rady nadzorczej (względnie jego zastępca) w prawa przełożonego zarządu co do zwołania walnego zgromadzenia i przewodniczenia w takowem.

B. W szczególności rada nadzorcza:

1. Wydaje instrukcyę dla zarządu i kasyera.

2. W razie potrzeby (§ 12. i 22.) ustanawia zastępstwo członków zarządu i kasyera.

3. Dokonywa pod dniem 1. maja kontroli rachunku rocznego i bilansu, tudzież przedkłada walnemu zgromadzeniu wnioski co do użycia zysku rocznego.

4. O ile nie chodzi o wymuszenie zwrotu udzielonych pożyczek, używa lub odmawia zarządowi upoważnienia do prowadzenia procesów, a w sporach

przeciw zarządowi przez walne zgromadzenie w myśl § 32. uchwalonych zastępuje spółkę.

5. Rozstrzyga o zażaleniach przeciw odmówieniu przez zarząd przyjęcia do spółki lub udzielenia pożyczki.

6. Udziela lub odmawia zezwolenia na zakupno ruchomości lub nieruchomości, jako też na przyznanie członkowi pożyczki dłuższej niż na lat 5 albo przekraczającej wysokość, do jakiej zarząd otrzymał upoważnienie. (§ 40.)

7. Przeprowadza najmniej cztery razy do roku zwyczajną, a co najmniej raz w roku nadzwyczajną dokładną kontrolę stanu interesów spółki i rewizję kasy, zwracając szczególniejszą uwagę na następujące punkta:

- a) czy przez przyjętych do spółki członków została podpisana deklaracya przystąpienia;
- b) czy zawiadomienia sądu o zmianach w statucie, w składzie zarządu i o ustępujących i wstępujących do spółki członkach w przepisany sposób bywają uskuteczniane i czy wymagane publiczne ogłoszenia należyście dokonane zostały;
- c) czy znachodzą się pisemne deklaracye wystąpienia członka ze spółki;
- d) czy protokoły z posiedzeń zarządu są należyście prowadzone;
- e) czy na wszystkie wpłaty i wypłaty znajdują się asygnacye przełożonego zarządu, czy takowe zgadzają się z uchwałami zarządu i odnośnemi pozycjami ksiąg kasowych i czy na wszystkie wydatki istnieją formalne pokwitowania;
- f) czy zamknięcia kasowe regularnie bywają dokonywane;

- g) czy wynikająca z zamknięcia rachunkowego gotówka rzeczywiście się znajduje;
- h) czy określona statutem lub ustanowiona przez walne zgromadzenie wysokość udziałów, wkładek oszczędności, pożyczek zaciąganych i udzielanych nie bywa przekraczaną;
- i) czy zwrot pożyczek jest regularnym;
- k) czy skrypta dłużne są należycie wystawiane i czy wszystkie bez wyjątku pretensye spółki mają dostateczne zabezpieczenie tak ze strony dłużnika jak i jego ręczycieli;
- l) czy wypłata udziałów, oprocentowanie wkładek i pożyczek, rozdział zysków i strat odbywa się w sposób zgodny ze statutem i postanowieniami walnego zgromadzenia;
- m) czy gwarancya lub kaucya, dostarczona przez kasyera, jest wystarczającą;
- n) czy administracya majątku spółki jest odpowiednią i czy nie ma miejsca przechowywanie bez procentów znaczniejszych zapasów kasowych.

8. W protokole z odbytej rewizyi wykazuje wszelkie zauważone braki a następnie dogląda natychmiastowego wypowiedzenia i ściągnięcia zagrożonych pretensyj.

§ 25. Odpowiedzialność. Rada nadzorcza jest odpowiedzialną za spełnienie powyższych obowiązków, a jej przewodniczącemu przysłuża prawo spowodować usunięcie opieszałych członków i zastąpienie nowymi przez walne zgromadzenie.

§ 26. Posiedzenia i uchwały. Oprócz regularnych posiedzeń kwartalnych i jednego w ciągu roku posiedzenia nadzwyczajnego, winna rada nadzorcza zgromadzać się ilekroć jej przewodniczący uzna to

za potrzebne, albo co najmniej trzecia część rady nadzorczej, lub wreszcie zarząd tego się domaga.

Do ważności uchwał rady nadzorczej potrzeba, aby wszyscy członkowie zostali na posiedzenie zaproszeni i więcej niż połowa członków się zgromadziła. Uchwały zapadają większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

E. Walne zgromadzenie.

§ 27. Skład. Do udziału w walnem zgromadzeniu są wszyscy członkowie spółki uprawnieni.

§ 28. Posiedzenia. Zwyczajne walne zgromadzenia odbywają się dwa razy do roku: na wiosnę w miesiącu maju i w jesieni w miesiącu listopadzie, jeżeli walne zgromadzenie innych terminów nie oznaczy.

Nadzwyczajne zgromadzenia odbywają się, ilekroć tego domaga się zarząd, rada nadzorcza, lub co najmniej dziesiąta część członków spółki. Zaproszenie na walne zgromadzenie winno być w formie cyrkularza doręczone wszystkim członkom, jeżeli walne zgromadzenie innego sposobu zwoływania swych posiedzeń nie postanowi. Między zwołaniem a odbyciem walnego zgromadzenia winno upłynąć 3 do 10 dni, a jeżeli chodzi o rozwiązanie spółki, dni 14 do 30. Cyrkularz zapraszający winien zawierać wyłuszczenie porządku dziennego, do którego przyjęte być winny wszystkie wnioski zarządu, rady nadzorczej i co najmniej czwartej części członków spółki przed zwołaniem posiedzenia na piśmie przedstawione.

Jeżeliby przełożony zarządu lub jego zastępca zaniedbał zwołania walnego zgromadzenia w przepisany terminie, wówczas przysługują do tego prawo przewodniczącemu rady nadzorczej lub jego zastępcy a gdyby i oni obowiązku tego nie spełnili, wolno każdemu innemu członkowi zarządu lub rady nadzorczej zwołać walne zgromadzenie.

§ 29. Przewodnictwo na walnem zgromadzeniu. Walnemu zgromadzeniu przewodniczy z reguły przełożony zarządu lub jego zastępca, a w razie przeszkody przewodniczący rady nadzorczej albo jego zastępca. Tylko na walnych zgromadzeniach, mających decydować w sprawach dotyczących się zarządu, obejmuje przewodnictwo zawsze przewodniczący rady nadzorczej lub jego zastępca.

Przewodniczący wyznacza protokolistę i dwóch skrutatorów.

§ 30. Głosowanie i uchwały. Walne zgromadzenie, w przepisany sposób zwołane, jest prawomocnem bez względu na liczbę członków obecnych, z wyjątkiem gdy chodzi o zmianę statutu lub rozwiązania spółki. (§ 51. i 53.)

Uchwały zapadają większością głosów członków obecnych, z wyjątkiem uchwał, dotyczących zmiany statutu i rozwiązania spółki. (§ 51. i 53.) Głosowanie odbywa się przez powstanie z miejsc lub podniesienie rąk, z wyjątkiem, gdy walne zgromadzenie uchwali głosowanie imienne albo kartkami. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 31. Wybory. Zwyczajne wybory odbywają się na wiosennych walnych zgromadzeniach; wyborów uzupełniających może dokonać każde walne zgromadzenie. Na żądanie co najmniej czwartej części obecnych członków mają się odbyć wybory tajne, kartkami, zresztą zaś jawnie.

Wybory: *a)* Przełożonego zarządu, *b)* jego zastępcy, *c)* innych członków zarządu, *d)* przewodniczącego rady nadzorczej, *e)* jego zastępcy, *f)* innych członków rady nadzorczej i *g)* kasyera odbywają się oddzielnie. Po każdym oddzielnym wyborze należy wynik odrazu skonstatować. Jeżeli przy pierwszym

głosowaniu nie osiągnięto absolutnej większości, następuje ściślejszy wybór między podwójną liczbą mających się wybrać kandydatów, którzy przy pierwszym głosowaniu najwięcej uzyskali głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty ręką przewodniczącego.

§ 32. Kompetencya walnego zgromadzenia.

Walnemu zgromadzeniu przysługuje najwyższy nadzór i decyzja we wszystkich sprawach spółki.

W szczególności zaś walne zgromadzenie:

- a) nadzoruje prowadzenie interesu spółki, zwłaszcza czynności rady nadzorczej;
- b) na zwyczajnem wiosennem zebraniu używa lub odmawia zatwierdzenia rocznych rachunków i bilansu za ubiegły rok, decyduje o użyciu lub pokryciu strat, o udzieleniu absolutorium zarządowi, radzie nadzorczej i kasyerowi z przedłożonego rachunku i sprawozdania z czynności;
- c) ustanawia wysokość kapitału obrotowego, najniższą i najwyższą kwotę wkładek oszczędności, jako też stopę procentową od udziałów, wkładek, udzielanych i zaciąganych pożyczek;
- d) oznacza najwyższą granicę kredytu, jakiego zarząd udzielać może jednemu członkowi;
- e) oznacza wynagrodzenie kasyera;
- f) rozstrzyga w ostatniej instancji o zażaleniach przeciw prowadzeniu interesu spółki, a w razie potrzeby usuwa z urzędu kasyera, pojedynczych członków zarządu i rady nadzorczej, wybierając w tym ostatnim wypadku swego pełnomocnika;
- g) decyduje o przystąpieniu do związku spółek na takich samych zasadach opartych, jakoteż o nawiązaniu stosunków z pieniężną lub inną zaufania godną instytucją albo przedsiębiorstwem w celu wyrównywania braku i nadmiaru funduszy obrotowych;

- h) załatwia spory dotyczące interpretacji postanowień statutu lub wynikłe pomiędzy członkami z powodu spraw działalnością spółki objętych.

IV. Działalność spółki.

A. W ogólności.

§ 33. Przy prowadzeniu interesów spółki należy unikać przezornie wszelkich z niebezpieczeństwem dla spółki połączonych czynności. Obok dążenia do materalnej poprawy bytu powinno w działalności spółki zawsze przewodniczyć staranie o moralne podniesienie członków.

B. Fundusze obrotowe.

§ 34. Fundusze obrotowe spółki powstają:

- a) z udziałów członków;
- b) z wkładek oszczędności;
- c) z pożyczek zaciąganych przez spółkę;
- d) z opłat wstępnych.

§ 35. Udziały. Każdy członek jest obowiązany włożyć do kasy spółkowej udział w kwocie 10 Koron. Więcej niż jeden udział nie może posiadać żaden członek. Udział może być wypłaconym albo od razu w całości przy wstąpieniu do spółki albo dwiema ratami, wynoszącymi co najmniej 2 5 Koron. Udziały pozostają własnością członków, którzy przez czas należenia do spółki nie mogą swoich udziałów wycofywać. Po wystąpieniu członka ze spółki następuje zwrot jego udziału w ciągu trzech miesięcy, jeżeli członek nie jest z jakiegokolwiek tytułu dłużnikiem spółki. Dopóki udział znajduje się w kasie spółki, nikomu nie przysługują prawo rozporządzania nim, mianowicie zaś przeniesienie, zastaw i wszelkie obciążenie udziału nie ma w obec spółki mocy zobo-

wiązującej. W razie likwidacji służą udziały na pokrycie zobowiązań spółki o tyle, o ile nie wystarczy na ten cel własny jej majątek.

§ 36. Dywidenda. Część czystego zysku, wyznaczona przez doroczne walne zgromadzenie na oprocentowanie udziałów (§ 46. ust. a.), stanowi dywidendę której stopa procentowa w żadnym razie nie może przekraczać stopy procentowej od wkładek oszczędności. Dywidendę oblicza się tylko od udziałów całkowicie wpłaconych. Nie podniesiona w ciągu roku od chwili płatności kwota dywidendy staje się własnością spółki i przypisuje się do funduszu rezerwowego. Walnemu zgromadzeniu przysługują prawo postanowienia, że od udziałów żadna dywidenda wypłaconą nie będzie.

§ 37. Wkładowi oszczędności.

- a) Na lokowane w spółkowej kasie wkładki oszczędności wydawane będą książeczki oszczędności, opiewające zawsze na imię wkładającego, nie zaś na okaziciela.
- b) Kwotę najniższej i najwyższej wkładki, jaką może w kasie spółkowej lokować jedna i ta sama osoba, termin wypowiedzenia wkładki, stopę procentową, termin płatności zapadłych procentów oznacza walne zgromadzenie. Kwota najniższej wkładki nie może być jednak ustanowioną wyżej niż 1 zł.
- c) Oprocentowanie wkładek rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca następującego po ulokowaniu, a kończy się z ostatnim dniem miesiąca poprzedzającego ulokowanie wkładki. Procent oblicza się tylko od całych złr.
- d) Wypłata zapadłych procentów uskutecznia się w przeciągu dni 30 od terminu płatności. Po upływie tego terminu procenta przypisują się do kapitału.

- e) Kasie spółki przysługują prawo wypowiedzieć wkładkę w tym samym terminie, jako przysługują lokującemu. Po upływie terminu wypowiedzenia ustaje oprocentowanie wkładki.

§ 38. Pożyczki. Zarządowi wolno w granicach, przez walne zgromadzenie określonych, zaciągać pożyczki stosownie do potrzeby i to zarówno od członków jak i od osób i instytucyj, niebędących członkami spółki. Stopa procentowa od zaciągniętych pożyczek wraz z wszelkimi prowizjami i dodatkami nie może przewyższać stopy procentowej od udzielanych członkom pożyczek.

§ 39. Wstępne opłaty. Na koszt zarządu spółki uiszcza każdy wstępujący członek opłatę w kwocie 2 K. W razie wystąpienia ze spółki wniesiona przez członka opłata wstępna nie zwraca się, lecz pozostaje własnością spółki.

C. Użytkowanie funduszków.

§ 40. Pożyczki.

- a) Wszelkie pożyczki mogą być tylko członkom spółki w granicach, przez walne zgromadzenie określonych, przez zarząd udzielane.
- b) Zarządowi przysługują prawo udzielania pożyczek co najwyżej na przeciąg lat pięciu i tylko do wysokości przez walne zgromadzenie dozwolonej. Przyznawanie pożyczki dłuższej niż na lat 5 i przekraczającej dozwoloną zarządowi wysokość, wymaga zatwierdzenia rady nadzorczej. W żadnym jednak razie nie może spółka udzielać pożyczek dłuższych niż na lat dziesięć i przekraczających dwukrotnie tę kwotę, do jakiej walne zgromadzenie zezwoliło zarządowi udzielać pożyczek.

- c) Przy udzielaniu pożyczek należy baczyć zarówno na majątkową zdolność jak i na moralną wartość pożyczającego.
- d) Cel pożyczki winien być przez starającego się o nią prawdziwie podany, a sposób i termin zwrotu dokładnie umówionym i ułożonym między zarządem a dłużnikiem z uwzględnieniem przeznaczenia pożyczki i majątkowych stosunków pożyczającego. Nad zgodnem z przeznaczeniem użyciem pożyczki należy następnie troskliwie czuwać.
- e) Na uzasadnioną należycie i zawczasu wniesioną prośbę dłużnika może zarząd wyjątkowo zezwolić na przedłużenie terminu zwrotu całego długu albo jego rat.
- f) Przed zapadłym terminem zwrotu pożyczki albo jej raty wolno dłużnikowi każdego czasu upłacać w dowolnych kwotach zaciągnięty dług.
- g) Członkom, którzy sobie życzą żywszej wymiany pieniędzy ze spółką, może spółka otworzyć kredyt na rachunek bieżący t. j. pozwolić im, aby każdego czasu lokowali zbywającą im gotówkę i wycofywali ją w razie potrzeby, a nadto ponad wysokość kwoty włożonej pobierali z kasy spółki zaliczki w granicach ustanowionych dla zwykłych pożyczek.
- h) Od wszystkich pożyczek pobiera spółka procent według jednakowej stopy procentowej, którą wyznacza walne zgromadzenie. Nie może jednak stopa procentowa od udzielanych pożyczek przekraczać stopy procentowej od wkładek oszczędności o więcej niż półtora procent. Procenta pobierają się z dołu.
- i) Pożyczek udziela się tylko na skrypta dłużne, w przepisany sposób wystawione, a kredytu w rachunku bieżącym na podstawie osobnych umów. Użycie weksli jest bezwarunkowo wykluczonem.

Udzielone pożyczki winny posiadać dostateczne zabezpieczenie przez ręczycieli, pokład pewnych papierów kredytowych albo hipotekę. Przy hipotekach uważać należy na to, aby odnośne sumy uzyskały pupilarne bezpieczeństwo, przy papierach kredytowych na to, aby ich wartość według bieżącego kursu przynajmniej o $\frac{1}{3}$ część przekraczała zabezpieczoną sumę.

- k) Na wypadek nagłych liczniejszych wypowiedzeń kapitałów powierzonych spółce, na wypadek zmiany stosunków majątkowych dłużnika lub jego ręczycieli, albo też, jeżeliby w inny sposób bezpieczeństwo pretensyi spółki zostało zagrożonem, rezerwuje sobie spółka prawo ściągnięcia swych wierzytelności każdego czasu za czterotygodniowem wypowiedzeniem.

D. Rachunkowość.

§ 41. Rok administracyjny zaczyna się z dniem 1. stycznia a kończy z dniem 31. grudnia.

§ 42. Zamknięcia rachunkowe. Najdalej do dnia 1. marca każdego roku jest kasyer obowiązany zamknąć roczny rachunek, zestawić bilans za ubiegły rok i z należycie uporządkowanemi alegatami przedłożyć zarządowi.

§ 43. Rachunek roczny winien zawierać wszystkie wydatki i dochody ubiegłego roku, uporządkowane według głównych rubryk ksiąg kasowych.

§ 44. Bilans winien zawierać następujące sumaryczne zestawienia:

I. Aktywa.

1. Gotówkę kasy z końcem roku administracyjnego.

2. Papiery wartościowe według kursu z dnia 1. grudnia.

3. Pożyczone kapitały.

a) Pożyczki udzielone członkom.

b) Zaliczone koszty sądowe.

4. Stan czynny w rachunku bieżącym.

a) W banku.

b) U członków.

5. Inne aktywa.

a) Procenta zaległe.

b) Procenta przenośne.

c) Wartość ruchomości i nieruchomości z odliczeniem odpowiedniego procentu za zużycie.

6. Straty.

a) Z poprzedniego bilansu.

b) Za rok administracyjny.

II. Passywa.

1. Zaliczka przy zamknięciu rachunkowym.

2. Zaciągnięte długi.

a) Pożyczki.

b) Wkładki oszczędności.

c) Udziały.

3. Stan bierny w rachunku bieżącym.

a) W banku.

b) U członków.

4. Inne długi.

a) Procenta dłużne.

b) Procenta przenośne.

c) Dłużna reszta kosztów administracyjnych.

5. Fundusz rezerwowy.

a) Czysty zysk z ostatniego bilansu.

b) Czysty zysk za rok administracyjny.

§ 45. Tak zestawiony bilans sprawdza dokładnie zarząd spółki, porównując z alegatami a te z księgami i dowodami kasowości, poczem przedkłada najpóźniej do dnia 1. kwietnia radzie nadzorczej, która cały bilans powtórnie bada i kontroluje a wreszcie przedkłada wiosennemu walnemu zebraniu spółki do ostatecznego zatwierdzenia.

E. Rozdział zysków i strat.

§ 46. Wykazany bilansem czysty zysk roczny rozdziela walne zgromadzenie w następujący sposób:

- a) Przedewszystkiem ustanawia walne zgromadzenie wysokość oprocentowania udziałów za ubiegły rok administracyjny a kwotę przeznaczoną na oprocentowanie udziałów wydziela z czystego zysku rocznego. Oprocentowanie udziałów nie może być wyższem od oprocentowania wkładek oszczędności a walne zebranie może nawet co-roczenie postanawiać, że udziały pozostaną za ubiegły rok wcale bez żadnego oprocentowania.
- b) Całą resztę czystego zysku, pozostałą po oprocentowaniu udziałów, przeznacza walne zgromadzenie na utworzenie majątku spółki czyli funduszu rezerwowego a to tak długo, dopóki fundusz rezerwowy nie wzrośnie do wysokości kapitału obrotowego, wystarczającego według uznania walnego zgromadzenia na prowadzenie gospodarstwa spółki jej własnymi środkami.

§ 47. Majątek wspólny jest własnością spółki, pojedynczy członkowie nie mogą mieć do niego żadnego prawa. W razie rozwiązania spółki nadwyżka majątku spółki, pozostała po zaspokojeniu wszystkich wierzycieli, rozdzieloną będzie w równych częściach (według głów) pomiędzy członków spółki.

§ 48. Gdyby bilans roczny wykazał stratę, wówczas na jej pokrycie służy przedewszystkiem fundusz

rezerwowi a następnie udziały członków, gdyby ani fundusz rezerwowi ani udziały członków nie wystarczyły na pokrycie strat, wówczas należy rozpiścić dopłatę w równych częściach dla wszystkich członków.

V. Ogłoszenia.

§ 49. Wszystkie ogłoszenia w sprawach spółki podpisuje przełożony zarządu lub jego zastępca. Tylko w wypadkach przewidzianych w § 24. ust. i w § 28. ust. 4 podpisuje ogłoszenie członek spółki, zwołujący walne zgromadzenie.

§ 50. Publiczne obwieszczenia ogłaszać będzie spółka w *Polu Książki* a w razie, gdyby czasopismo to przestało istnieć, wyznaczy zarząd inną gazetę.

VI. Zmiana statutu.

§ 51. Statut niniejszy może być zmienionym przez walne zgromadzenie. Do ważności uchwał, dotyczących zmiany statutu potrzebnem jest przestrzeganie następujących przepisów:

1. Między zwołaniem i odbyciem walnego zgromadzenia winno upłynąć nie mniej niż 14 a nie więcej niż 30 dni.

2. Zmiany § 2. o celu spółki, § 3. o przyjmowaniu członków, § 8. o bezpłatnem sprawowaniu obowiązków przez członków zarządu i rady nadzorczej, § 36. o oprocentowaniu udziałów, ust. b) c) i) k) § 40. o udzielaniu pożyczek, § 45. o użyciu czystego zysku i o majątku spółki, § 51. o zmianie statutu i § 53. o rozwiązaniu spółki, mogą być dokonane tylko wtenczas, jeżeli $\frac{4}{5}$ części wszystkich członków za tem się oświadczy.

3. Do uchwalenia wszelkich innych zmian statutu, oprócz wyszczególnionych pod 2., jest walne

zgromadzenie uprawnionem, jeżeli w niem bierze udział przynajmniej połowa członków spółki. Uchwały zapadają większością głosów członków obecnych. Gdyby na zwołanem w celu zmiany statutu walnem zgromadzeniu nie znalazła się dostateczna liczba członków, należy w ciągu dni 14, ale tylko dla załatwienia tegoż samego porządku dziennego, zwołać drugie zgromadzenie, które jest ważnem bez względu na liczbę członków obecnych.

§ 52. Uchwaloną zmianę statutu winien zarząd podać dotyczącemu sądowi do zarejestrowania z dołączeniem uwierzytelnionego odpisu uchwał walnego zgromadzenia. Publiczne ogłaszanie zmian jest tylko w takim razie potrzebnem, jeżeli doznały zmiany postanowienia w poprzednim publicznem ogłoszeniu zawarte. Nadto każda zmiana statutu winna być po dokonaniu zarejestrowania sądowego podana do wiadomości c. k. rządu krajowego za pośrednictwem c. k. starostwa.

VII. Dobrowolne rozwiązanie spółki.

§ 53. Dobrowolne rozwiązanie spółki może nastąpić tylko wtenczas, jeżeli na prawomocnem walnem zebraniu $\frac{4}{5}$ części wszystkich członków spółki za tem się oświadczy.

VIII. Likwidacya.

§ 54. Likwidacya spółki odbywa się według przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych. Majątek spółki, pozostały po zaspokojeniu wszystkich wierzycieli, rozdzielonym będzie pomiędzy członków spółki określony w § 45. statutu.

IX. Załatwianie sporów.

§ 55. Spory, dotyczące interpretacyi postanowień statutu spółki, jako też spory pomiędzy członkami

spółki o inne sprawy spółki, rozstrzyga walne zgromadzenie lub ustanowiony przez nie sąd rozjemczy, od którego wyroku nie ma apelacyi.

X. Postanowienia przejściowe.

§ 56. Założyciele spółki, którzy podpisali statut lub deklarację przystąpienia do spółki, schodzą się na pierwsze konstytucyjne walne zgromadzenie i pod przewodnictwem wybranego przewodniczącego dokonują wyboru zarządu, rady nadzorczej i kasyera. Dla pierwszego konstytucyjnego walnego zgromadzenia nie jest wymagane zachowanie przepisów statutu dotyczących zwołania walnego zgromadzenia.

§ 57. Pierwsze walne zgromadzenie spółkowej kasy oszczędności i pożyczek w *Honawie*, odbyte dnia *29. lipca 1900* uchwaliło niniejszy statut i wybrało pierwszy zarząd, złożony z następujących członków:

My niżej podpisani a mianowicie:

Jan Glombek rolnik jako przewodniczący
Jan Waśoszek rolnik jako zastępca przewodniczącego
Karol Swaczyna rolnik
Józef Feber rolnik l. r.
Jan Gembrot rolnik i górnik } *jako członkowie zarządu*
— wszyscy jednogłośnie.

My niżej podpisani przystępujemy
jako członkowie do spółkowej kasy
oszczędności i pożyczek w Stonawie
Spółki zarejestrow. z nieograniczoną
poręką

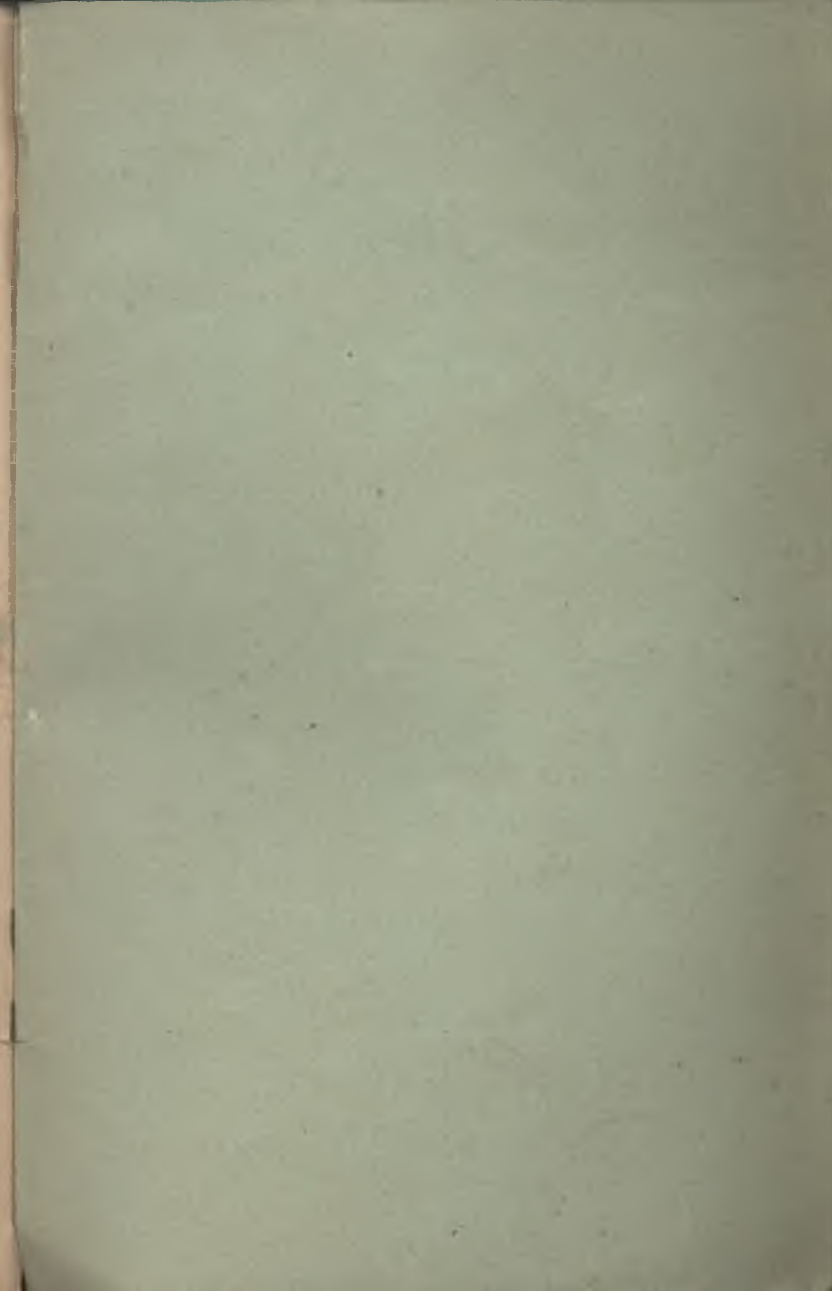
oświadczamy i zeznajemy, że statut powyższy spół-
kowej kasy oszczędności i pożyczek w Stonawie
spółki mającej się zarejestrować z nieograniczoną
poręką, w całości obejmujący 57 paragrafów, na zgro-
madzeniu odbytem w dniu 29. lipca 1900

jednomyślnie zatwierdziliśmy a zarazem
upoważniliśmy zarząd spółki, którego skład jest wy-
mienionym w § 57. statutu, do wyjednania sądowego
zarejestrowania spółkowej kasy oszczędności i poży-
czek w Stonawie, spółki zarejestrowanej z nieograni-
czoną poręką, oraz członków jej zarządu w rejestrze
stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy c. k.
sądzie obwodowym jako handlowym w Cieszynie,
w dowód czego własnoręcznie podpisy składamy.

Madeo s.j. w Stonawie dnia 29. lipca
1900.

Następują 24 podpisów m. p.





Biblioteka Śląska

C 034864

I